

Energimyndighetens anvisning om elnätsinnehavarnas förberednings- och beredskapsplanering

1.1 Relevant lagstiftning

Enligt 28 § i elmarknadslagen (588/2013)

Nätinnehavaren ska genom ändamålsenlig planering förbereda sig för störningar i elnätet under normala förhållanden, för genomförande av ransoneringsåtgärder som föranleds av störningar i tillgången på el i elsystemet och för sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen. Nätinnehavaren ska göra upp en beredskapsplan och i behövlig omfattning delta i beredskapsplanering som ska trygga försörjningsberedskapen. Beredskapsplanen ska uppdateras åtminstone en gång per tre år och när det sker en betydande förändring i omständigheterna.

Närmare bestämmelser om innehållet i beredskapsplanen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla nödvändigt ordnande av elnätsverksamhet och elöverföring eller eldistribution i syfte att säkerställa ledningen av och säkerheten i samhället, befolkningens försörjning och näringslivets funktionsförmåga.

Beredskapsplanen och ändringar i den ska lämnas till Energimyndigheten. Energimyndigheten har rätt att inom sex månader från det att den mottagit beredskapsplanen kräva att nätinnehavaren gör ändringar i planen om den inte uppfyller de krav som föreskrivs.

Enligt 29 a § i elmarknadslagen

Nätinnehavare ska sörja för riskhanteringen i fråga om de kommunikationsnät och informationssystem som denne använder.

I enlighet med förarbetena för 29 a § i elmarknadslagen ska hanteringen av informationssäkerhetsrisker dokumenteras och dokumentationen kan infogas i den beredskapsplan som avses i 28 §. Energimyndighetens tillsyn över 29 a § är i sig efterkontroll. Hanteringen av informationssäkerhetsrisker har dock ett relevant samband med nätinnehavarens förberedningsplanering. Därför ska grundprinciperna och verksamhetsmodellerna för hantering av informationssäkerhetsrisker beskrivas i förberedningsplanen.

1.2 Innehåll och tidsplan som krävs

Nätinnehavarna anses uppfylla de skyldigheter som fastställs i 28 § i elmarknadslagen, när de lämnar följande till Energimyndigheten:

- 1) en förberedningsplan för hur nätinnehavaren förbereder sig för störningar i elnätet under normala förhållanden

- 2) en beredskapsplan för hur nätinnehavaren förbereder sig för störningar i elnätet för sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen
- 3) SÄHKÖKOTKA-verktyget där nätinnehavaren har bedömt sin beredskapsnivå inom olika delområden utifrån förberedningsplanen och beredskapsplanen. Verktyget ska även omfatta utvecklingsmål för följande treårsperiod. SÄHKÖKOTKA kan laddas ned på Försörjningsberedskapscentralens extranät på <https://extranet.huoltovarmuus.fi/>

Energimyndigheten har berett bifogade mallar som nätinnehavarna kan använda som stöd vid förberednings- och beredskapsplaneringen.

Hos de flesta nätinnehavare utgör stormar och snölasterna de största riskerna för eldistributionen. Därför förväntas förberedningsplanen, som ska lämnas in i juni 2019, fokusera på förberedande åtgärder som vidtas i förväg med tanke på störningar orsakade av väderfenomen samt på verksamhetsmodeller som planeras med tanke på störningar. Energimyndigheten har försökt beakta detta även i mallen för förberedningsplan. De närmaste åren kommer väderfenomenens inverkan på eldistributionen att minska när de åtgärder som förutsätts i de i 51 § i elmarknadslagen fastställda kvalitetskraven i fråga om nätets funktion framskrider. Samtidigt ökar bland annat hoten mot informationssäkerhet ytterligare. Därför ska förberedningsplaneringen framöver utvecklas så att den ska omfatta allt fler olika delområden.

I enlighet med elmarknadslagen ska de krävda planerna lämnas till Energimyndigheten senast den 30 juni 2019. Därefter ska planerna uppdateras åtminstone en gång per tre år och när det sker en betydande förändring i omständigheterna.

1.3 Uppgifternas offentlighet

Enligt 24 § 7 och 8 punkterna i offentlighetslagen (621/1999) är förberedningsplanerna och beredskapsplanerna helt sekretessbelagda handlingar.

I egenskap av en myndighet som övervakar elnätsinnehavarnas förberedningsplanering fastställer Energimyndigheten från fall till fall skyddsnivån för sekretessbelagda uppgifter enligt hur sekretessbelagd en uppgift är. Planerna bör inte i onödan innehålla sådana sekretessbelagda uppgifter som, om uppgifterna avslöjas, kan orsaka skada "för de allmänna eller enskilda intressen som avses i sekretessbestämelsen". Det finns till exempel inget skäl att ange de ansvariga personernas namn i förberedningsplanen, det räcker med att ange titlar.¹

1.4 Tillämpning av mallen

Mallen har utarbetats utifrån mognadsfrågorna i verktyget för självutvärdering, SÄHKÖKOTKA 2017, så att rubriknivåerna i mallen i regel motsvarar formuleringen av mognadsfrågorna. I rubrikerna i mallarna anges med (SK #) var frågan finns i SÄHKÖKOTKA.

Mallen och rubrikerna kan fritt formuleras efter företagets behov. Det är inte heller obligatoriskt att använda mallen, och vid behov får nätinnehavaren göra upp

¹ 9 § i statsrådets förordning om informationssäkerheten inom statsförvaltningen (681/2010).

en helt fritt formulerad plan. Det är viktigt att förberedningsplanen är en välfungerande helhet som innehåller det som anges i mallen baserad på SÄHKÖKOTKA.

För att det ska vara enkelt att övervaka förberedningsplaneringen ska nätinnehavaren i kommentarsfältet (bild 1) vid varje fråga i SÄHKÖKOTKA ange var i den fritt formulerade planen svaret på frågan finns, och använda markeringen (SK #) i sin förberedningsplan.

2. HÄIRIÖTILANTEIDEN HALLINAN VASTUUT JA JÄRJESTELYT	Vastaus	Painoarvo	Indeksi	Keskustelu / kommentit
Yhtiön toiminnan riskien analysointi	Ei koske	5	-	

Bild 1. Kommentarfältet i SÄHKÖKOTKA 2017.

Alla texter i mallen bör omarbetas efter elnätsinnehavarens behov. De texter som finns i form av frågor bör inte besvaras som sådana, och nätinnehavaren bör lyfta fram omständigheter som förväntas ingå i förberedningsplanen.

Nätinnehavaren får länka andra beredskapsdokument i förberedningsplanen, särskilt om dokumenten uppdateras separat. Exempelvis uppgifter om ansvariga personer, kontaktuppgifter och andra uppgifter som uppdateras ofta kan ingå i separata dokument. I så fall ska nätinnehavaren hänvisa till sådana dokument i förberedningsplanen. På motsvarande sätt är det önskvärt att dela in beredskapsfrågor i mindre helheter. Det är till exempel inte ändamålsenligt att inkludera vare sig riskanalysen eller informationssäkerhetspolicyn i sin helhet i förberedningsplanen. Det är bättre att inkludera dem i separata bilagor och hänvisa till dem i förberedningsplanen. På så sätt utgör förberedningsplanen inte en alltför stor helhet. Sådana detaljerade bilagor ska inte lämnas till Energimyndigheten tillsammans med förberedningsplanen, utan endast på särskild begäran.

1.5 Inlämnande av planer till Energimyndigheten

Energimyndigheten ger senare separata anvisningar om inlämnande av planer.

Bilagor	Mall för förberedningsplan Mall för beredskapsplan
Sändlista	Stamnätsinnehavare Innehavare av högspänningsdistributionsnät Distributionsnätsinnehavare
För kännedom	ANM/Energiavdelningen Finsk Energiindustri rf Försörjningsberedskapscentralen